

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorum Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Desyderium pauperum exaudiuit dominus: præparationem cordis eorum
audiuit auris tua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

non dno Christianus Catholicusq; habebis. Quare una interim consolatio Christiani
 tua est, futuri iudicii dies & fides, qua credis dominum tuum regnare imper-
 pernam, & perituros esse tandem omnes impios: Nisi enim hac fide praestes
 & huc species, praesentium rerum species, quae est apud impios, cito te subuer-
 ter, falso scupulo & impietatis inani terculamento, te lasae maiestatis dei,
 & hominum accusans.

De terra illius, Quae nam illa, Nam coelum coeli dno, terram autē dedit filiis Terra dei di
 hominum: Vis & intentio in pronomine. Illius, forte spectanda est, ac si dicat: citur.
 Vos impij sic agitis in terra, quasi essetis dii & domini eius soli, nec deum, nec
 imperium eius respicitis, cum nō uestra, sed illius sit terra & omnia, qui est rex
 seculi & aeternitatis: Quo regnante, scitote uos tandem perituros esse de hac
 terra eius. Sic Job, xij. Abundant tabernacula praedonum, audacter provocant
 deum, cū ipse dederit omnia in manu eorum, Et Ezech. xxix. Ecce ego ad te
 Pharao rex Aegypti, draco magne, qui cubas in medio fluminum tuorum &
 dicitis: Meus est fluuius & ego feci me metipm &c. Ita & impij in terra sine dei
 timore agunt, ac si ipsi se ipsos fecissent & sua oia e- Tent, cōtra quos ultimum
 iudicium intētat, perituros esse de terra dei, quam sibi superbissima impietate
 subiecerunt. Sic & Petrus. ij. Pe. ij. dicit coelos & terram reposita igni referuato
 in diem perditionis impiorum hominū, quasi cū hoc uerbu colludens.

Forte & gentes, Emphasim habet & quandam spiritus indignationem, aut Gentes in ter
 Tapinosin, in hunc modum: Vos qui populus dei & electus Israel esse debui ra dei.
 stis, nunc summo dedecore uestro in gentes degenerati, ac iam non populus,
 sed hostes dei, peribitis. Hoc locutionis genere praedixit Moses ludais sapil-
 sime, q̄ essent cito perituri de terra, quam ingrederentur, si mandata dei non
 custodirent. Quare & hic gentes in terra dei, oportet intelligi Christianos,
 qui specie Christum confitentur, reuera autem gentes, factis enim negant,
 terram eius indigne possidentes.

Desyderium pauperum exaudiuit dominus: praeparationem cor-
 dis eorum audiuit auris tua.

Hieronymus: Desyderium pauperum audisti domine, praeparasti, ut cor eo-
 rum audiat, seu attendat auris tua. Eadem dictio est desyderium, quae in princi-
 pio psalmi posita est: Quoniam laudatur peccator in desyderijs animae suae:
 ideo eodem modo exponēda. Praeparationem, nostra translatio tribuit cordi
 pauperum: Hiero. & hebraeus, deo. Vtrinq; autem significatur inestimabilis vtilissima
 promptitudo dei ad exaudiendos pauperes, in hunc modum: Adeo paratus consolatio
 & promptus es exaudire, ut etiam anteq̄ clamēt, sola desydera cordis audias,
 immo impatientior tu es morae, ut audias, q̄ illi, ut clament, optasq; clamare,
 ut locum habeas exaudiendi, adeo praue nit & parata est uoluntas tua exaudi-
 endi, desyderium eorum clamandi. Sic Isai. lxv. Eritq; ante q̄ clament, ego ex-
 audiam, adhuc loquentibus illis (id est, nondum finito clamore, aut sermone)
 audiam. Tunc inuocabis & dominus exaudiet, clamabis, & dicet: Ecce assum,
 quia misericors sum dominus deus tuus.

Quibus uerbis, non modo sperare iubemur orantes, sed protuocamur etiam
 ad orandum negligentes, dum nobis exauditorem tam paratum proponunt.
 Et quanq̄ frigida sint haec, dum extra locum & oportunitatem suam (id est, in
 anima secura & satuta) sonant, tamen animae pauperum & afflictorum (ut hic
 Y dicit)

dicuntur) simul sunt summe necessaria & uehementissime consolatoria. Omnia enim tunc machinis impij blasphemiq; tyranni contraria simulantur & sentiantur. Ideo longe ultra sensum & captum, in purissima fide rerum non apparentium, solumq; sperandarum, deinde presentium contemnendarum, & intelliguntur. Sicut iam saepe dixi, Psalterium esse gymnasium fidei & spiritus, ut qui sine fide legat, tenebras solum & gelu legat, sine luce, sine calore manens: Fides autem non nisi in passionibus uigeat, quanto acerbioribus, tanto speciosior.

Iudicare pupillo & humili, ut non apponat ultra magnificare se homo super terram.

Gracissantem interpretem, ubi iudicare, pro, ut iudices dixit, alij taxauere, Pupillum quoq; uocat, quem superius orphanum, Et humilis est, contractus ille Dach, quem superius psalmo. ix. pauperem, Hieronymus hic, oppressum uocat, ut intelligamus derelictum, & passionibus obrutum populum Christi. Hebraeus sic distinguit: Ad iudicandum orphanum & pauperem, non addet ultra, seu in sempiternum, ad magnificandum homo de terra. Vbi uerbum addet uel apponat, absoluto statu mihi poni putatur, in hunc modum: Non addet, id est, non erit additio, non augebitur, sed hic sistet & finietur, non erit hoc amplius, ut fortis & terribilis sit homo de terra. Habentq; uerba in hebraeo, decorum & miram gratiam. Primum, homo dicitur אנוש Enosch, qui, ut psal. viij. diximus, miser, oblitus, & desperatus sua Etymologia dicitur: Cui componitur mira rerum Antithesi & repugnantia, Laarotz, id est, ad magnificandum: quasi rei indignitatem detestetur, q; Enos infelix tantum sibi arroget in hoc mundo, ut tyrannica uolentia, magnus, fortis, terribilis & gloriosus aduersus pios haberi uelit. Deinde pulchra uocum allusio est, Magnificare, & de terra לערץ אנוש מן הארץ laarotz anosch min haareth, magnam Antithesin includens, ut indignum sit hominem ultra hoc quod Enos est, de terra natus, & in terram reuersurus, in terra, & de terra sic superbire, quasi illud Ecclesiasticus dicat: Quid superbis terra & cinis?

Est etiam uerbum Magnificare, & qui uocum hebraeis, significans (ut Reuchlin ait) terreri, pauere, horrere: Sicut fortes & magni tyranni formidantur. Et ab eo tremore passiuè significatur altera significatione terribiles illi & magni, superbi & fortes, ut non inepte queamus hunc uersum etiam sic uertere: Non erit ultra, ut formidet (scilicet pupillus & pauper) hominē de terra, Quo sensu Zach. Lucæ. j. loquitur: Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, seruiamus illi: In sanctitate & iusticia coram illo, omnibus diebus nostris. Et utrunq; sensum & significatum in unum cogamus, sic intelligentes totum uersum: Ad hoc exaudisti domine cor eorum, ut iudices causam orphanorum & afflictorum: Et tandem finis sit tyrannis ipsis infelicibus hominibus superbiendi & magnificandi aduersus pauperes: Rursum pauperes aliquando liberati, te exauditore & iudice, deinceps non metuant, neq; terreatur, neq; opprimantur ab homine de terra. Ita uides psalmum hunc finem suum, in finem mundi & iudicij diem constituere.

Psalmus